

fommet Forslag, som i mange Henseender kunne være vanskelige for den lovgivende Magt at behandle, skal jeg blot tillade mig i Almindelighed at henvise til hvad der passerede paa den første Rigsdag, da man gjordes bekendt med Statens Brøst i Henseende til Forskudsvesenet, og da et almindeligt Forslag, der fra Finantsministeriets Side var fremsat, og hvorved man haabede at kunne undgaae videre at drøfte denne Sag med Legislaturen, ikke blev taget til Folge. Derefter blev det nødvendigt fra Regjeringens Side at behandle Sagen paa den Maade, som den her foreligger, naar man ikke vilde substituere en anden Behandlingsmaade, og naar man navnlig ikke vilde give Regjeringen den fornødne Bemyndigelse til selv at afgjøre denne Slags Sager efter bedste Skjønne og paa en saadan Maade, at man med Hensyn til Statskassens Lary kunde forsvare det. En saadan Bemyndigelse har Regjeringen imidlertid ikke, og jeg agter for mit Vedkommende ikke at begjære den, hvorimod jeg er villig til at udøve den, hvis den maatte blive tilstaaet uden Begjering. — Der er tillige fældet en, som det forekommer mig temmelig haard Dom, om adskillige af de Mænd, der befinde sig i det uheldige Tilfælde at maatte være nævnte i dette Lovforslag, samt om det System i Almindelighed, der har foranlediget Forslaget. Jeg maa derved blot bede erindret, hvad ogsaa ved Sagens tidligere Behandling her har været udtrykkelig fremhævet, at man maa vel vogte sig for at domme for strengt om de Mænd, som ere nødsagede til paa den Maade, som her foreligger, at tye til Legislaturen, for at komme ud af et Mellemværende, hvori de tildeels ved dem utilregnelige Omstændigheder ere komne. Man maa heller ikke være for streng i sin Dom over dem, der i dette Tilfælde have paaberaabt sig Præscriptions-Exceptionen; thi det er vist farligt, at den største Deel af de Gageforst. der i ældre Tider ere tilstaaede, er tilstaaet og modtaget med Bevidstheden om, at de venteligen aldrig vilde blive tilbagefordrede. Naar man ikke har formaaet under den ældre Regjering at faae dette hele Forskudsvesen ordnet paa en afgjørende Maade, hvad jeg vilde have ønsket,

nemlig ved at slaae en Streg over alt det Gamle, som virkelig for det Meste ikke er værd at indkræve, er det ganske naturligt, at Mange, naar man nu affordrer dem det Hele, kunne føle sig trykkede, fordi deres moraliske Bevidsthed tilstiger dem, at der kræves mere af dem, end man egentligt med Billighed kunde gjøre. Det er da ganske naturligt, at man i saadanne Tilfælde benytter sig af den strenge juridiske Ret, naar man har den paa sin Side. Naar det derhos er antydet, at det, at en Præscriptions-Exception med Gyldighed kan fremsættes, burde komme ogsaa dem til gode, der ikke have paaberaabt sig Præscription, uagtet de kunde have gjort det, forekommer det mig, at der i selve denne Antydning ligger en Anerkjendelse af det Billige i, at den Gjæld, som har naaet en vis Alder, ikke kræves; men jeg maa dog tillade mig at bemærke, at saalænge Regjeringen ikke ved Lov er bemyndiget til at gaae frem efter Billighedshensyn, er den uberettiget til at anerkjende Præscriptionens Virkning i Forhold til andre end dem, der udtrykkelig have nedlagt Præscriptions-Exception, ligesom Regjeringen ogsaa, som Sagen nu staaer, er uberettiget til at tage Hensyn til andre resterende Forskuds Afgjørelse ved Aversjonalsummer, end saadanne, for hvis Vedkommende der er fremkommet Forslag fra de Paagjældende selv. Det er ikke Regjeringens Sag, saaledes som det hele Forskudsvesens Stilling nu engang er, at tilhyde de Vedkommende, at deres Gjæld kan afgjøres mod en Aversjonalsum; man maa afvente de Forslag, der mulig fremkomme fra dem selv i saa Henseende, naar de kræves for hele Summen; derefter vil man først kunne gaae ind paa en saadan Afgjørelsesmaade, forsaavidt man iøvrigt finder, der er tilstrækkelig Anledning dertil. Det foreliggende Lovforslag viser, i hvor ringe en Grad det er blevet benyttet af Statens Debitorer, at søge Gjælden afgjort ved Aversjonalsummer; de fleste andre lignende Sager gaae nu deres egen, for de paagjældende Debitorer tunge Gang, idet disse maa betale den hele skyldige Sum ved successtvt Indehold i deres Gage. Hvad angaaer de enkelte ved Navn angivne Tilfælde, som her foreligger, da er det meget vanskeligt at for-